

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 17/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., Brečtanová 1, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bugala – Ďurček, s. r. o., Drotárska cesta 102, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Peter Ďurček, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 10 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 SŽ 25/2013 z 26. marca 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., Brečtanová 1, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 SŽ 25/2013 z 26. marca 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Podaním doručeným ústavnému súdu 30. júla 2015 sťažovateľka svoju sťažnosť doplnila.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Rada pre vysielanie a retransmisii (ďalej len „rada“) oznámila sťažovateľke začatie správneho konania oznámením vo veci možného porušenia povinnosti podľa § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“), ktoré podľa rady malo spočívať v tom, že sťažovateľka na programovej službe JOJ odvysielala 14. apríla 2013 približne o 20:22 h. program *Miss Slovensko 2013*, ktorého druhý 30-minútový časový úsek trvania dvakrát prerušila zaradením reklamy, a to približne o 20:52:55 h a 21:20:24 h. Rozhodnutím rady č. RP/076/2013 z 8. októbra 2013 (ďalej len „rozhodnutie rady“) bola sťažovateľke uložená pokuta 3 500 € pre porušenie § 35 ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii. Proti uvedenému rozhodnutiu rady sa sťažovateľka odvolala. O jej odvolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 5 SŽ 25/2013 z 26. marca 2015 tak, že potvrdil rozhodnutie rady.

3. Sťažovateľka namieta, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu boli porušené jej v petite sťažnosti označené práva podľa ústavy, dohovoru a protokolu č. 7, pričom v podstatnej časti svojej argumentácie uvádza:

«... k zásahu a porušeniu práva sťažovateľky došlo postupom najvyššieho súdu v súvislosti s rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie Rady a zamietol odvolanie proti rozhodnutiu Rady o preskúmanie rozhodnutia Rady tým, že najvyšší súd:

(i) považoval nevykonanie dôkazu, a/resp. absenciu vyhotovenia zápisnice o vykonaní dôkazu zo strany Rady (absencia riadneho zistenia skutkového stavu veci a absencia postupu Rady v súlade so zákonom) za postup Rady ako správneho orgánu, ktorý bol zákonný a nemohol spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia Rady; a

(ii) považoval výrok rozhodnutia Rady za právne bezvadný; a

(iii) absolútne opomenul skúmať a odôvodniť odvolací dôvod neoprávneného zásahu do slobody prejavu sťažovateľky;

(iv) potvrdením rozhodnutia Rady de facto... uzavrel, že došlo k splneniu podmienok predpokladaných ústavou na obmedzenie slobody prejavu sťažovateľky.

... nevykonanie jediného dôkazu v konaní v súlade so zákonom a/ alebo nevyhotovenie zápisnice o vykonaní dôkazu v súlade so správnym poriadkom je vážnym zásahom do práva na spravodlivé súdne konanie, súdnu a inú právnu ochranu.

Rovnako... viesť administratívne konanie a uložiť trest je možné len na základe zákona a za také konanie sťažovateľky, ktoré je s ním v rozpore. Výrok rozhodnutia Rady vymedzuje také konanie sťažovateľky, ktoré zákon nespája so sankciou a napriek tejto skutočnosti najvyšší súd sankčné rozhodnutie Rady potvrdil.

Rovnako sťažovateľka namieta, že obmedzenie slobody prejavu bez uvedenia akýchkoľvek dôvodov v odôvodnení rozhodnutia najvyššieho súdu, hoci sťažovateľka uplatnila zásah do slobody prejavu ako jeden zo žalobných dôvodov, je možné považovať za vážny zásah do práva na spravodlivé súdne konanie, súdnu a inú právnu ochranu a na slobodu prejavu sťažovateľky.

... obmedzenie slobody prejavu bez existencie dôvodov vychádzajúcich z limitačnej klauzuly článku 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a proporcionality (nevyhnutnosti v demokratickom štáte), je možné považovať za vážny zásah do práva na slobodu prejavu sťažovateľky.

... Rada vo svojom oznámení o začatí správneho konania, ako aj v napadnutom rozhodnutí uviedla, že podkladmi (dôkazmi) pre vydanie napadnutého rozhodnutia sú:

- a) záznamy z vysielania programu Miss Slovensko 2013; a
- b) prepis/popis skutkového stavu;

... Sťažovateľka v odvolaní proti rozhodnutiu Rady namietala najmä skutočnosť, že z administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že Rada buď (i) nevykonala vyššie špecifikované dôkazy vôbec; alebo (ii) ich nevykonala v súlade so Správnym poriadkom, hoci z rozhodnutia Rady vyplýva, že je postavené výlučne na skutočnostiach, ktoré bolo možné zistiť výlučne len na základe vykonania uvedených dôkazov zákonným spôsobom.

... Najvyšší súd... tento odvolací dôvod sťažovateľky nepovažoval za dôvodný a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol..., že nevykonanie dôkazov a nevyhotovenie zápisnice nie je takým porušením zákona, ktoré by malo vplyv na zákonnosť rozhodnutia Rady.

... Sťažovateľka uvádza, že v prípade, ak z rozhodnutia Rady vyplýva, že rozhodnutie Rady je postavené na skutočnostiach, ktoré bolo možné zistiť výlučne vykonaním obrazovo-zvukového záznamu (resp. ak Rada uvádza, že sa „oboznámila s podkladmi pre rozhodnutie“) je potom nevyhnutné, aby z obsahu správneho spisu bolo možné urobiť spoľahlivý záver o tom, že členovia Rady (každý člen Rady, ktorý hlasoval o uložení sankcie) sa ooznámili s obsahom obrazovo-zvukového záznamu, tzn. že skutočne vzhliadli zvukovo-obrazový záznam.

... vykonanie takéhoto dôkazu je možné preukázať výlučne len formou zápisnice o vykonaní dôkazu podľa ustanovenia § 22 ods. 1 Správneho poriadku.

Ak Rada (jej členovia) vykonala dôkaz (vzhliadla obrazovo-zvukové záznamy), tzn. obhliadla dôkaz, tak o tomto úkone (vykonaní dôkazu) musí byť spísaná zápisnica s náležitosťami podľa ustanovenia § 22 ods. 2 a 3 Správneho poriadku.

Vzhliadnutie obrazovo-zvukového záznamu je štandardný spôsobom, akým členovia Rady môžu získať priame a nesprostredkované povedomie o skutočnom obsahu odvysielaného spotu. Takýto dôkazný prostriedok (ohliadku) nie je možné nahradiť analýzou ani prepisom, nakoľko tieto sú až druhotným, sprostredkovaným náhľadom na vec, navyše nie nestranným.

... Sťažovateľka má v prejednávanej veci za to, že členovia Rady sa s predmetnými dôkazmi, nijakým spôsobom priamo neoboznámili a tieto nevykonali.

... V prípade, ak Rada uvádza, že sa oboznámila s podkladmi pre vydanie rozhodnutia Rady vo forme vzhliadnutia obrazovo-zvukových záznamov, mala o vykonaní takýchto dôkazov spísať zápisnicu s náležitosťami podľa § 22 ods. 2 a 3 Správneho poriadku. Absenciu zápisnice nie je možné zhojiť ani poukazom na „prepis/popis“ skutkového stavu ani prepis uvedený v odôvodnení rozhodnutia Rady, nakoľko tieto nemajú charakter a obsah nespĺňa zákonom stanovené náležitosti zápisnice o vykonaní dokazovania.

V prípade ak spis správneho orgánu Rady neobsahuje zápisnicu o vykonaní dôkazu (vzhliadnutí obrazovo-zvukového záznamu) a v odôvodnení rozhodnutia Rady Rada opakovane poukazuje na skutočnosť, že sa so záznamami oboznámila, ide o podstatné porušenie ustanovení o konaní pred správnym orgánom, ktoré má za následok nezákonnosť rozhodnutia Rady.»

4. Sťažovateľka v sťažnosti namieta aj porušenie zásady *nullum crimen sine lege*, pričom tvrdí, že odôvodnenie rozhodnutia rady nie je súhlasné s výrokom rozhodnutia rady, pričom rada uložila sťažovateľke sankciu za také konanie, ktorého sa nikdy nedopustila, resp. ktoré objektívne nikdy nenastalo. Podľa sťažovateľky je výrok rozhodnutia rady nepreskúmateľný a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože podľa skutkového stavu zisteného radou, ktorý vyplýva z odôvodnenia jej rozhodnutia, k prerušeniu programu zaradením reklamy došlo „v čase 20:53:59 hod. a 21:20:51 hod.“ Výrok rozhodnutia rady však uvádza zaradenie reklamy „v čase 20:52:55 hod. a 21:20:24 hod.“, čo je v zjavnom rozpore so skutkovým stavom. Sťažovateľka v tejto súvislosti ďalej argumentovala:

«Skutočnosť, že program bol prerušený, ešte neznamená, že bol prerušený „zaradením reklamy“ v zmysle ustanovenia § 35 ods. 3 a sťažovateľka nemôže byť sankciovaná za prerušenie programu, ktoré je v súlade so zákonom...

Sťažovateľka vyslovene... poukázala na skutočnosť, že ani (i) oznámenie o vlastnom programe; ani (ii) sponzorské odkazy (sponzoring) sa na účely § 35 ods. 3 nepovažujú

za reklamu, preto prerušenie programu ich odvysielaním nemôže dôjsť k porušeniu povinnosti podľa § 35 ods. 3.

... Rada vo svojom rozhodnutí... navyše nijakým spôsobom neskúmala ani neargumentovala (neodôvodnila), či za prerušenie (a čas prerušenia) programu považovala už aj odvysielanie sponzorských odkazov a oznámení o vlastnom programe.

... Nakoľko Rada nijako neskúmala ostatné zložky programovej služby odvysielané počas prerušenie programu pred zaradením reklamy a automaticky za čas prerušenia považovala prerušenie sponzorským odkazom a/alebo oznámením o vlastnom programe a najvyšší súd sa s takýmto postupom stotožnil, došlo k udeleniu trest sťažovateľke bez zákona a bez toho, aby sa sťažovateľka dopustila porušenia povinnosti tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia Rady, ktorý je jediný záväzný.»

5. V súvislosti s námietkou nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku sťažovateľka uviedla, že aj napriek jej výslovnému odvolaciemu dôvodu, v ktorom poukázala na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia rady, čo sa týka existencie zákonného (ústavného) dôvodu na obmedzenie slobody prejavu, najvyšší súd sa dopustil rovnakého pochybenia tým, že k tomuto odvolaciemu dôvodu sťažovateľky sa v napadnutom rozsudku vôbec nevyjadril.

6. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva sťažovateľky na slobodu prejavu garantovaného ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom sťažovateľka uviedla, že «síce bol zásah do jej slobody prejavu vykonaný na základe zákona (§ 35 ods. 3 Zákona o vysielaní), avšak tento zásah nesledoval žiaden legitímny cieľ a ani nebol proporcionálny (nevyhnutný v demokratickej spoločnosti).

... z rozhodnutia Rady, rozhodnutia najvyššieho súdu ako aj zo skutkového stavu veci je zrejmé, že Rada a najvyšší súd obmedzili právo na slobodu prejavu sťažovateľky na základe „domnelej“ ochrany práva divákov (spotrebiteľov) pred nadmerným prerušovaním sledovaného programu.

... je potrebné konštatovať, že „právo spotrebiteľov“ (ako bližšie nešpecifikovanej masy divákov) na ochranu pred nadmerným prerušovaním sledovaného programu, nie je

možné považovať za legitímny verejný záujem na obmedzenie slobody prejavu, nakoľko takéto právo „divákov“ Ústava SR ani Dohovor nepoznajú.

... článok 26 ods. 4 Ústavy SR a článok 10 ods. 2 Dohovoru predstavuje limitačnú klauzulu pre orgán verejnej moci ako aj všeobecný súd, ktorú nemôže prekračovať a to ani v prípade ak by akékoľvek ustanovenie zákona (napr. 35 ods. 3 Zákona o vysielaní) im dávalo kompetenciu nad jeho aplikovaním a vynucovaním.

Nakoľko predmetné ustanovenia Ústavy SR a Dohovoru neuvádzajú „zabezpečenie ochrany práva spotrebiteľov pred nadmerným prerušovaním sledovaného programu“ ako možný dôvod pre obmedzenie slobody prejavu a tento „dôvod“ nie je možné subsumovať ani pod jednu zo 4 limitačných klauzúl čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré potvrdilo rozhodnutie Rady je nezákonné, vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, a tak predstavuje protiústavný zásah do slobody prejavu sťažovateľky.

... odvysielané informácie reklamného charakteru, (hoci mohli ísť nad rozsah povoleného vysielania reklamy alebo prerušovali program nad rámec ustanovený zákonom) neboli spôsobilé svojou povahou aktivovať meritórne uvažovanie o obmedzení práva divákov na zabezpečenie ochrany pred nadmerným prerušovaním sledovaného programu a „už vôbec nie dostať sa do kolízie s konkrétnym verejným záujmom v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy alebo čl. 10 ods. 2 dohovoru, ktorého ochrana by si vyžadovala intervenciu štátu“.».

7. Keďže podľa sťažovateľky samotný zásah nesmeroval k ochrane niektorého z legitímnych cieľov špecifikovaných v čl. 26 ods. 4 ústavy, resp. v čl. 10 ods. 2 dohovoru, na základe ktorých je možné obmedziť slobodu prejavu, je bez právneho významu ďalej sa zaoberať skúmaním proporcionality tohto zásahu. Aj napriek uvedenému konštatovaniu sťažovateľka tvrdí, že obmedzenie slobody prejavu na základe napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nebolo proporcionálne, čím sa stalo nezákonné. V závere sťažnosti sťažovateľka na margo úlohy orgánov štátu vo vzťahu k posudzovaniu slobody prejavu a zásahov štátu poukázala na závery nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 307/2014 z 18. decembra 2014, ktorý je najnovšou judikatúrou vo veci aplikácie ustanovení zákona o vysielaní a retransmisii vo vzťahu k právu masmédií na slobodu prejavu.

8. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a vydal tento nález:

„1. Základné práva spoločnosti MAC TV, s.r.o., so sídlom Brečtanová 1, 831 01 Bratislava, IČO: 00 618 322, podľa článku 26 ods. 1 a ods. 2 a článku 46 ods. 1 a ods. 2 a článku 50 ods. 5 v spojení s článkom 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 4 ods. 1 Protokolu č. 7 a článku 6 ods. 1 a článku 10 ods. 1 a ods. 2 v spojení s článkom 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 5SŽ/25/2013-31 zo dňa 26.03.2015, porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 5SŽ/25/2013-31 zo dňa 26.03.2015 sa zrušuje vo všetkých výrokoch a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinní uhradiť spoločnosti MAC TV, s. r. o... trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 EUR na účet Advokátskej kancelárie Bugala - Ďurček, s.r.o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

12. Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na súdny prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru v spojení s čl. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd potvrdil podľa § 250q ods. 2 OSP napadnuté rozhodnutie rady, keď v rozsahu sťažovateľkou vymedzených dôvodov nezistil pochybenie pri aplikovaní relevantných zákonných ustanovení. Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti namieta aj porušenie zásady nullum crimen sine lege, v petite sťažnosti však príslušné články ústavy a dohovoru upravujúce uvedenú zásadu neoznačila. Naopak, sťažovateľka v petite sťažnosti namieta porušenie čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7, vo vzťahu k nim však v sťažnosti absentuje akékoľvek odôvodnenie.

13. Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

Podľa čl. 10 ods. 2 dohovoru výkon slobôd podľa ods. 1, pretože zahŕňa aj povinnosť aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom

a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

Podľa čl. 1 dohovoru vysoké zmluvné strany priznávajú každému, kto podlieha ich jurisdikcii, práva a slobody uvedené v hlave I tohto dohovoru.

Podľa čl. 50 ods. 5 ústavy nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby...

Podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

14. Ústavný súd poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

16. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo v samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

17. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

18. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu.

19. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku konštatuje, že najvyšší súd sa ústavne konformným spôsobom vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky, ktoré tvoria aj jej sťažnostnú argumentáciu, a svoje závery dostatočne odôvodnil, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol:

„Úlohou senátu najvyššieho súdu v posudzovanej veci bolo postupom podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne, ktorým rozhodla, že navrhovateľka porušila povinnosť ustanovenú v § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že časový úsek od cca 20:52 hod. do cca 21:21:59 hod. programu Miss Slovensko 2013 odvysielaného na programovej službe JOJ dňa 14.04.2013 o cca 20:22 hod., ktorý zodpovedá druhému 30-minútovému časovému úseku trvania predmetného programu, dvakrát prerušila zaradením reklamy a to o cca 20:52:55 hod. a o cca 21:20:24 hod. Za uvedené bola navrhovateľke podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z. z. uložená sankcia - pokuta určená podľa § 67 ods. 5 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške 3 500,- €.

Podľa § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z., pri vysielaní spravodajského programu alebo audiovizuálneho diela, okrem seriálu, série dokumentárneho filmu, programu pre maloletých a bohoslužieb, sa povoľuje jedno prerušenie zaradením reklamy alebo telenákupu na každý 30-minútový časový úsek, a to aj v prípade, ak plánované trvanie tohto spravodajského programu alebo audiovizuálneho diela nepresahuje 30 minút; pri vysielaní seriálu, série a dokumentárneho filmu sa povoľuje prerušenie zaradením reklamy alebo telenákupu bez ohľadu na ich trvanie. ...

Podľa § 67 ods. 5 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2013, Rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby okrem vysielateľa prostredníctvom internetu od 3 319 € do 165 969 € a vysielateľovi rozhlasovej programovej služby od 497 € do 49 790 €, ak porušil podmienky na vysielať mediálnej komerčnej komunikácie vrátane reklamy a telenákupu.

Najvyšší súd po oboznámení sa so spisovým materiálom vrátane priloženého záznamu programu (§ 250q ods. 1 veta druhá O. s. p.) v súlade s názorom odporkyne mal za to, že zo znenia § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. je nepochybné, že audiovizuálne diela môžu byť televíznou reklamou prerušené jedenkrát za každé plánované obdobie

v dĺžke najmenej 30 minút, t. j. vysielateľ môže prerušiť aj časový úsek dlhší ako 30 minút, nemôže však prerušiť časový úsek, ktorý by bol kratší ako 30 minút. Uvedený výklad je v súlade s článkom 20 Smernice č. 2010/13/EÚ.

K námietke navrhovateľky týkajúcej sa k prepisu/popisu posudzovaného programu, senát najvyššieho súdu uvádza, že odporkyňa vyhotovila takýto prepis zo záznamu vysielania pre účely správneho konania. S týmto navrhovateľku v rámci administratívneho konania oboznámila a poskytla jej možnosť vyjadriť sa k obsahu prepisu vysielania, ako k podkladu pre rozhodnutie, o čom svedčí i opätovná výzva na vyjadrenie k podkladom pre rozhodnutie v správnom konaní č. 257-PLO/O-3202/2013 zo dňa 15.08.2013 a ktorá je súčasťou pripojeného administratívneho spisu, pričom však navrhovateľka v rámci správneho konania nenamietala konkrétne rozpory predmetného prepisu/popisu vysielania so záznamom vysielania posudzovaného programu. Čo sa týka námietky navrhovateľky, že oboznámenie sa s obsahom záznamu je vlastne vykonanie dôkazu ohliadkou a bolo povinnosťou odporkyne spísať o vykonaní dôkazu ohliadkou podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku zápisnicu, najvyšší súd uvádza, že v žiadnom prípade nie je možné považovať vzhľadnutie záznamu za vykonanie dôkazného prostriedku ohliadkou. Dôkazný prostriedok - ohliadka je oboznámenie sa s vonkajšími znakmi hnutelnej alebo nehnuteľnej veci, nejde však o oboznámenie sa s jej obsahom, ako v prípade záznamu z vysielania.

K námietke navrhovateľky týkajúcej sa nejednoznačného výkladu ustanovenia § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. a jej návrhu, aby najvyšší súd prerušil konanie a obrátil sa na Súdny dvor EÚ s požiadavkou o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke najvyšší súd uvádza, že sa nestotožňuje s jej právnym názorom ohľadom výkladu tohto ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že je nesporné, že vysielateľ môže prerušiť len kompletný 30-minútový časový úsek, pričom dáva do pozornosti navrhovateľke, že odporkyňa postupovala aj v súlade so závermi ESD vo veci ARD versus PRO Sieben Média AG, sp. zn. C-6/98, kde bolo konštatované, že trvaním audiovizuálneho diela je potrebné rozumieť jeho hrubý čas (teda čas programu + čas reklamných prerušení), čo je jednoznačne v prospech vysielateľa.

K námietke navrhovateľky ohľadom posledného bodu 7 podaného odvolania je potrebné predovšetkým uviesť, že tento bod je zmätočný a nezrozumiteľný. Navrhovateľka totiž spojila viaceré dôvody, pričom nie je celkom zrejmé čo vlastne napáda (či teda zistenie

skutkového stavu, vykonanie dokazovania, právne posúdenie, alebo nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť výroku). Pokiaľ ide o jednotlivé časy prerušení uvedené vo výroku, tieto sú plne v súlade s prepisom záznamu z vysielania. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom odporkyne, že aj oznámenie o vlastnom programe napĺňa obsahovo identifikačné znaky reklamy, takže vysielateľ je povinný pri jeho zaradovaní postupovať v súlade s § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. a to aj bez ohľadu na to, či počas prerušenia predmetného programu boli odvysielané aj iné komunikáty. Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že výrok napadnutého rozhodnutia je v súlade s § 47 ods. 2 správneho poriadku (per analógiám), je určitý a zrozumiteľný.“

20. Ústavný súd z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

21. Sťažovateľka namietala, že napadnutým rozsudkom došlo k zásahu do jej práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru, keďže obmedzenie slobody prejavu v jej prípade *nesledovalo žiaden legitímny cieľ a nebolo proporcionálne (nevyhnutné v demokratickej spoločnosti)*. Podľa sťažovateľky najvyšší súd sa nijako nevysporiadal s jej odvolacou námietkou o neexistencii zákonného (ústavného) dôvodu na obmedzenie slobody jej prejavu, za súčasť ktorej považuje aj komerčné prerušovanie televízneho vysielania. Aj keď z napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa najvyšší súd touto odvolacou námietkou sťažovateľky zaoberal, ústavný súd konštatuje, že samotná rada sa s uvedenou námietkou sťažovateľky vysporiadala ústavne konformným spôsobom, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedla: „Požiadavka obmedziť

zaradovanie reklamy v rámci vysielania audiovizuálnych diel, zakotvená v ustanoveniach zákona č. 308/2000 Z. z., vychádza z potreby ochrany diváka pred nadmerným reklamným tlakom a tiež zachovania integrity audiovizuálnych diel, čo je v záujme ako autorov daných diel, tak aj samotných divákov sledujúcich tieto diela. Táto požiadavka je jasne postulovaná smernicou č. 2010/13/EÚ o audiovizuálnych mediálnych službách a taktiež jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou divákov a autorov audiovizuálnych diel, a to na základe zákona, konkrétne ustanoveniami § 35 zákona č. 308/2000 Z. z. Práve takéto obmedzenie slobody prejavu umožňuje ustanovenie čl. 26 ods. 4 Ústavy SR... Podmienka legality a legitimity je teda nepochybne naplnená. Rada v tejto súvislosti tiež uvádza, že ako vnútroštátny orgán aplikácie práva sa musí vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva (t. j. v súlade so smernicou). Z vyššie uvedeného je zrejmé, že Rada predmetné ustanovenie vykladá v súlade so smernicou... Ustanovenie § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. je vo svojej podstate zhodné s článkom 20 ods. 2 smernice o AVMS. Predmetná povinnosť už bola preskúmaná aj ESD, napr. vo vyššie citovanom rozhodnutí vo veci ARD v. PRO Sieben Média AG, pričom ESD nedospel k záveru, že by bolo obmedzenie slobody prejavu v tomto prípade neproporcionálne.“

22. Ústavný súd už judikoval aplikovateľnosť jeho ustáleného názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože tieto z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, aj na vzťah medzi rozhodnutím rady ako správneho orgánu a rozsudkom najvyššieho súdu, ktorý bol výsledkom preskúmania rozhodnutia rady (III. ÚS 322/2011). Vzhľadom na tento právny názor, ako aj na dostatočné dôvody rozhodnutia rady, ktorá sa v rámci správneho konania ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadala s námietkou sťažovateľky o neexistencii legitímneho dôvodu na obmedzenie slobody jej prejavu, ústavný súd nepovažoval námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku v tejto časti za dôvodnú.

23. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že závery nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 307/2014 z 18. decembra 2014 nemožno aplikovať na prípad sťažovateľky

posudzovaný v tomto konaní z dôvodu rozdielnych skutkových okolností prípadu sťažovateľky, ktoré boli predmetom posúdenia ústavného súdu v označenom konaní a ktoré vyplývali z porušenia inej zákonom o vysielaní a retransmisii ustanovenej povinnosti sťažovateľky.

24. Pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie označených základných práv podľa ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práv podľa dohovoru v spojení s čl. 1 dohovoru, ústavný súd uvádza, že v čl. 12 ods. 1 ústavy sú zakotvené základné princípy a postuláty Slovenskej republiky, avšak nepredstavujú konkrétne základné práva alebo slobody, ktorých ochrany by sa sťažovateľka mohla pred ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy domáhať. Obdobné platí aj vo vzťahu k čl. 1 dohovoru, ktorý vyjadruje záväzok vysokých zmluvných strán dodržiavať ľudské práva.

25. Keďže ústavný súd nezistil možnosť sťažovateľkou namietaného porušenia označených základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru v spojení s čl. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

26. Tú časť sťažnosti sťažovateľky, ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 50 ods. 5 ústavy a práva podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7, ústavný súd súc viazaný petitom sťažnosti (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, keďže odôvodnenie sťažnosti, ktoré vecne smeruje k námietke porušenia zásady *nullum crimen sine lege*, nekorešponduje v petite sťažnosti označeným právam. V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010,

IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (obdobne II. ÚS 117/05). Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky odmietol sťažnosť v tejto časti už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

27. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. januára 2016